

32003L0020

9.5.2003.

EIROPAS SAVIENĪBAS OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 115/63

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/20/EK

(2003. gada 8. aprīlis),

ar kuru groza Padomes Direktīvu 91/671/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz obligātu drošības jostas izmantošanu transportlīdzekļos, kas sver mazāk nekā 3,5 tonnas

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 71. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

apspriedušies ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar Līguma ⁽³⁾ 251. pantā noteikto procedūru,

tā kā:

- (1) Līguma 153. pantā ir īpaši prasīts, ka nolūkā nodrošināt patērētāju aizsardzības augstu līmeni, Kopiena veicina patērētāju veselības, drošības un ekonomisko interešu aizsardzību.
- (2) Eiropas Parlaments savā 1984. gada 13. marta rezolūcijā ⁽⁴⁾ noteica kā prioritāru pasākumu drošības jostu obligātu lietošanu satiksmes laikā gan uz lauku, gan pilsētu ceļiem. Savā 1986. gada 18. februāra rezolūcijā ⁽⁵⁾ Parlaments uzsvēra vajadzību noteikt obligātu drošības jostu lietošanu visiem pasažieriem, ieskaitot bērnus, izņemot sabiedriskajos pasažieru transportlīdzekļos.
- (3) Direktīvā 91/671/EEK ⁽⁶⁾ noteikta bērna ierobežotājsistēmas obligāta izmantošana sēdekļos, kas aprīkoti ar drošības jostām. Šī direktīva nenorāda bērna ierobežotājsistēmas tipu, kas būtu atbilstošs, un ļauj pārvadāt bērnus, nepiesprādzējot tos ar atbilstošu bērna ierobežotājsistēmu, ja šāda sistēma nav pieejama.
- (4) Ir vajadzīga lielāka stingrība šādu sistēmu lietošanā, tādējādi tuvojoties obligātās lietošanas principam, kas minēts direktīvas 2. panta otrajā daļā.

(5) Ar Padomes Lēmumu 97/836/EK ⁽⁷⁾ Kopiena pievienojās Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas Nolīgumam par vienotu tehnisko prasību apstiprināšanu transportlīdzekļiem ar riteņiem, aprīkojumam un detaļām, ko var uzmontēt un/vai izmantot transportlīdzekļos ar riteņiem, kā arī par to apstiprinājumu savstarpēju atzīšanu, kas piešķirtas, pamatojoties uz šīm prasībām.

(6) Pievienojoties minētajam Nolīgumam, Kopiena pievienojās noteiktajam regulu sarakstam, kas izveidots atbilstoši minētajam Nolīgumam, ieskaitot to, kas attiecas uz mehānisko transportlīdzekļu pasažieru bērna ierobežotājsistēmu apstiprināšanu.

(7) Lai arī to bērnu skaits, kas nāvējoši traumēti automobiļu avārijās, ir relatīvi mazs salīdzinājumā ar bojāgājušajiem bērniem gājējiem vai bērniem velosipēdistiem, ir jāpastiprina kopīgie bērnu aizsardzības noteikumi. Pētījumi ir īpaši parādījuši, ka bērnu ierobežotājsistēmu lietojums var būtiski samazināt traumu smagumu avārijas gadījumā un ka nepiesprādzētiem bērniem risks gūt smagāku traumu ir lielāks nekā piesprādzētiem bērniem.

(8) Dalībvalstīm tomēr ar Komisijas piekrišanu jāspēj pielaut konkrētus atbrīvojumus transportlīdzekļiem to teritorijā ļoti īpašu situāciju gadījumā. Dalībvalstīm jāveic vajadzīgie pasākumi, lai izvairītos no ļaunprātībām.

(9) Aizvien biežāk M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļus aprīko ar drošības jostām atbilstoši Komisijas Direktīvām 96/36/EK ⁽⁸⁾, 96/37/EK ⁽⁹⁾ un 96/38/EK ⁽¹⁰⁾, ir pamatoti prasīt, lai sēdošie pasažieri tās lieto. Pasažieriem šādos transportlīdzekļos ir jābūt informētiem par prasību lietot drošības jostas, kad transportlīdzeklis atrodas kustībā.

⁽⁷⁾ OV L 346, 17.12.1997., 78. lpp.

⁽⁸⁾ Komisijas Direktīva 96/36/EK (1996. gada 17. jūnijs), ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 77/541/EEK attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu drošības jostām un ierobežotājsistēmām (OV L 178, 17.7.1996., 15. lpp.).

⁽⁹⁾ Komisijas Direktīva 96/37/EK (1996. gada 17. jūnijs), ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 74/408/EEK attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu iekšējo apdari (sēdekļiem un to stiprinājumiem) (OV L 186, 25.7.1996., 28. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Komisijas Direktīva 96/38/EK (1996. gada 17. jūnijs), ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 76/115/EEK attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu drošības jostu stiprinājumiem (OV L 187, 26.7.1996., 95. lpp.).

⁽¹⁾ OV C 96 E, 27.3.2001., 330. lpp.

⁽²⁾ OV C 260, 17.9.2001., 30. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2001. gada 31. maija atzinums (OV C 47 E, 21.2.2002., 156. lpp.), Padomes 2002. gada 14. novembra kopējā nostāja (OV C 299 E, 3.12.2002., 38. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 11. marta lēmums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts).

⁽⁴⁾ OV C 104, 16.4.1984., 38. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 68, 24.3.1986., 35. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 373, 31.12.1991., 26. lpp.

- (10) Pašlaik nav Kopienas līmenī atzītu pētījumu par drošības sistēmu lietošanu bērniem, kas jaunāki par trīs gadiem, M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļos. Tādēļ, ievērojot bērnu aizsardzības pret visa veida negadījumiem svarīgumu, Komisijai jāveic šādi pētījumi, lai noteiktu vispiemērotākos Kopienas pasākumus, kas attiecināmi uz bērniem, kuri pārvietojas šādos transportlīdzekļos. Tomēr līdz brīdim, kad tiks pabeigti šie pētījumi, jāļauj dalībvalstīm izvēlēties, kādus pasākumus piemērot.
- (11) Drošības sistēmu jomā nepārtraukti notiek tehniskā attīstība; tādēļ jāievieš noteikumi par tehnisko pielāgošanu.
- (12) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽¹⁾,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Ar šo Direktīvu 91/671/EEK groza šādi:

- Direktīvas nosaukumu aizstāj ar šādu: "Padomes Direktīva (1991. gada 16. decembris) par drošības jostu un bērnu ierobežotājsistēmu obligātu lietošanu transportlīdzekļos".
- Direktīvas 1. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"1. pants

1. Šī direktīva attiecas uz visiem Direktīvas 70/156/EEK (*) II pielikumā definētajiem M1, M2, M3, N1, N2 un N3 kategorijas mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas paredzēti izmantošanai uz ceļiem un kam ir vismaz četri riteņi, un kuru maksimālais projektētais ātrums ir lielāks par 25 km/h.

2. Šajā direktīvā:

- drošības sistēmu definīcijas, ieskaitot drošības jostas un bērna ierobežotājsistēmas, attiecībā uz M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļiem, un jo īpaši to sastāvdaļām, ir tās, kuras minētas Direktīvas 77/541/EEK (**) I pielikumā,
- "uz aizmuguri vērsts" nozīmē pavērstu virzienā, kas ir pretējs parastajam transportlīdzekļa braukšanas virzienam.

3. Bērnu ierobežotājsistēmas iedala piecās "masas grupās":

- 0 grupa, kas paredzēta bērniem ar masu mazāku par 10 kg;
- 0 + grupa, kas paredzēta bērniem ar masu mazāku par 13 kg;

- I grupa, kas paredzēta bērniem ar masu no 9 kg līdz 18 kg;
- II grupa, kas paredzēta bērniem ar masu no 15 kg līdz 25 kg;
- III grupa, kas paredzēta bērniem ar masu no 22 kg līdz 36 kg.

4. Bērna ierobežotājsistēmas iedala divās klasēs:

- integrēta ierobežotājsistēmas klase, kas sastāv no siksnu vai elastīgu sastāvdaļu kombinācijas ar aizslēgu, regulējošu ierīci, stiprinājumiem un, dažos gadījumos, ar papildu krēslu un/vai triecienu vairogu, kuru var piestiprināt ar atsevišķas integrētas siksna vai siksnu palīdzību;
- neintegrēta ierobežotājsistēmas klase, kas var sastāvēt no daļējas ierobežotājsistēmas, kura tad, kad to lieto kopā ar pieaugušo pasažieru drošības jostu, kas aptver bērna ķermeni vai nostiprina ierīci, kurā bērns ir ievietots, veido pilnīgu bērnu ierobežotājsistēmu.

(*) Padomes 1970. gada 6. februāra Direktīva 70/156/EEK par dalībvalstu likumu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju tipa apstiprināšanu (OV L 42, 23.2.1970., 1. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2001/116/EK (OV L 18, 21.1.2002., 1. lpp.).

(**) Padomes 1977. gada 28. jūnija Direktīva 77/541/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz mehānisko transportlīdzekļu drošības jostām un ierobežotājsistēmām (OV L 220, 29.8.1977., 95. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2000/3/EK (OV L 53, 25.2.2000., 1. lpp.)."

3. Direktīvas 2. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"2. pants

1. M1, N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļi:

- i) M1, N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļu gadījumā dalībvalstis pieprasa, lai visi braucošu transportlīdzekļu pasažieri lieto paredzētās drošības sistēmas.

Bērnu, kuru garums nepārsniedz 150 cm un kuri atrodas M1, N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļos, piesprādzē ar integrēto vai neintegrēto bērna ierobežotājsistēmu 1. panta 4. punkta a) un b) apakšpunkta nozīmē, kas ir atbilstoša bērna masai, kas definēta 1. panta 3. punktā;

M1, N1, N2 un N3 kategorijas transportlīdzekļos, kas nav aprīkoti ar drošības sistēmām:

— nedrīkst pārvadāt bērnus, kas jaunāki par trīs gadiem,

— neierobežojot ii) punktu, bērni, kuriem ir trīs un vairāk gadi un kuru garums nepārsniedz 150 cm, sēž sēdvietā, kas nav priekšējā sēdvietā;

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

- ii) dalībvalstis var to teritorijā atļaut transportlīdzekļos piesprādzēt bērnus, kuru garums nepārsniedz 150 cm un nav mazāks par 135 cm, ar pieaugušajiem paredzētajām drošības jostām. Šos auguma ierobežojumus atkārtoti pārbauda atbilstoši procedūrai, kas minēta 7.b panta 2. punktā;
- iii) tomēr dalībvalstis var to teritorijā atļaut i) un ii) apakšpunktā minētos bērnus nepiesprādzēt ar bērnu ierobežotājsistēmu, kad tie pārvietojas ar taksometriem. Tomēr, ja iepriekš minētie bērni pārvietojas ar taksometriem, kuru sēdvietas nav aprīkotas ar ierobežotājsistēmu, viņi ieņem sēdvietas, kas nav priekšējās sēdvietas;
- b) bērnus nedrīkst pārvadāt pasažiera sēdekli, kuru aizsargā ar priekšējo drošības spilvenu, lietojot uz aizmuguri vērstu bērna ierobežotājsistēmu, ja vien šis gaisa spilvens nav izslēgts vai arī automātiski izslēdzas atbilstošā veidā;
- c) ja lieto bērna ierobežotājsistēmu, tad tā ir apstiprināta atbilstoši ANO/EEK Noteikumu 44/03 standartiem vai Direktīvai 77/541/EEK, vai visiem citiem turpmākajiem pielāgojumiem;
- d) līdz 2008. gada 9. maijam dalībvalstis var atļaut lietot bērnu ierobežotājsistēmas, kas apstiprinātas atbilstoši valsts standartiem, kas piemērojami dalībvalstī ierobežotājsistēmas iemontēšanas dienā, vai valsts standartiem, kas līdzvērtīgi ANO/EEK Noteikumiem 44/03 vai Direktīvai 75/541/EEK.
2. M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļi:
- a) dalībvalstis pieprasa, lai visi kustībā esošu M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļu pasažieri, kuriem ir trīs un vairāk gadi, lieto drošības sistēmas, kad viņi atrodas sēdus stāvoklī.
- Bērnu ierobežotājsistēmas apstiprina atbilstoši 1. punkta c) un d) apakšpunktam;
- b) pasažieri M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļos ir informēti par prasību lietot drošības jostas ik reizi, kad viņi atrodas sēdus stāvoklī un transportlīdzeklis ir kustībā. Viņus informē vienā vai vairākos no turpmāk minētajiem veidiem:
- vadītājs,
 - pavadonis, kurjers vai amatpersona, kas nozīmēta par grupas vadītāju,
 - audiovizuālā veidā (piem., video),
 - ar zīmēm un/vai piktogrammu, kuru ievieš dalībvalsts atbilstoši pielikumā sniegtajam Kopienas dizainparaugam un kura katrai sēdvietai piestiprināta redzamā vietā.”
4. Direktīvas 4. pantu svītro.

5. Direktīvas 6. pantu aizstāj ar šādu pantu:

“6. pants

Dalībvalstis ar Komisijas piekrišanu var pārvadājumiem to teritorijā piešķirt atbrīvojumus, kas nav norādīti 5. pantā, lai:

- ņemtu vērā konkrēto fizisko stāvokli vai īpašus apstākļus, kas ierobežoti laikā,
- nodrošinātu dažu nodarbošanās veidu efektīvu veikšanu,
- ļautu policijai, apsardzes dienestiem un avārijas vai ātrās palīdzības dienestiem netraucēti pildīt savus pienākumus,
- ļautu bērnu, kas ir trīs vai vairāk gadus vecs un kura garums nepārsniedz 150 cm, piesprādzēt ar pieaugušajiem pasažieriem domāto drošības jostu, ja M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļu aizmugures sēdvietām ir piestiprinātas divas bērna ierobežotājsistēmas, bet vietas trūkums neļauj iemontēt trešo,
- ļautu bērnu, kuri ir trīs vai vairākus gadus veci, piesprādzēt ar pieaugušo pasažieru drošības jostu M1 un N1 kategorijas transportlīdzekļu sēdvietās, kas nav priekšējās sēdvietas, neregulārai pārvadāšanai īsos attālumos, kad transportlīdzeklī ir pieejams nepietiekams bērnu ierobežotājsistēmu skaits vai to nav vispār,
- ņemtu vērā īpašos nosacījumus M1 un M3 transportlīdzekļu lietošanai vietējiem pārvadājumiem pilsētu vai apbūvētajos rajonos, vai tur, kur ir atļauta stāvēšana.”

6. Direktīvai pievieno šādus pantus:

“6.a pants

Dalībvalstis ar Komisijas piekrišanu var piešķirt pagaidu atbrīvojumus, kas nav 5. un 6. pantā noteiktie atbrīvojumi, vietējiem pārvadājumiem, jo īpaši skolu autobusiem, lai, atbilstoši konkrētās dalībvalsts noteikumiem, M2 un M3 kategorijas transportlīdzekļos varētu pārvadāt lielāku skaitu sēdošu bērnu nekā tajos ir pieejamu sēdvietu, kas aprīkotas ar drošības jostām.

Šādu atbrīvojumu spēkā esamības laiks, ko nosaka dalībvalsts, nedrīkst būt vairāk kā pieci gadi no 2003. gada 9. maija.

6.b pants

Dalībvalstis var pārvadājumiem to teritorijā piešķirt pagaidu atbrīvojumus, kas nav minēti 5. un 6. pantā, lai atbilstoši konkrētās dalībvalsts noteikumiem ļautu pārvadāt lielāku skaitu pasažieru sēdvietās, kas nav M1 un N1 transportlīdzekļu priekšējās sēdvietas, nekā tajos ir pieejamu sēdvietu, kas aprīkotas ar drošības jostām vai ierobežotājsistēmām.

Šādu atbrīvojumu spēkā esamības laiks, ko nosaka dalībvalsts, nedrīkst būt vairāk kā seši gadi no 2003. gada 9. maija.”

7. Direktīvai pievieno šādus pantus:

2. pants

“7.a pants

1. Lai ņemtu vērā tehnikas attīstību, šīs direktīvas 2. un 6. pantu var pielāgot saskaņā ar procedūru, kas minēta 7.b panta 2. punktā.

2. Komisija turpina veikt pētījumus par drošības sistēmām, kuras ir vispiemērotākās visu pasažieru aizsardzības uzlabošanai pret visu veidu negadījumiem, un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šo pētījumu datiem un par šīs direktīvas piemērošanu, jo īpaši par atbrīvojumiem, kurus piešķir dalībvalstis atbilstoši 6. pantam, lai novērtētu drošības pasākumu pastiprināšanu un vajadzību pēc lielākas saskaņošanas. Ja vajadzīgs, tad, pamatojoties uz minēto ziņojumu, Komisija iesniedz atbilstošus priekšlikumus.

7.b pants

1. Komisijai palīdz komiteja.

2. Ja atsaucas uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK (*) 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

(*) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.”;

8. Pievieno pielikumu, kas sniegts šīs direktīvas pielikumā.

Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2006. gada 9. maijam izpildītu šo direktīvu. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstīs nosaka, kādā veidā izdarāmas šādas atsauces.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 2003. gada 8. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
P. COX

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. DRYS

PIELIKUMS

“PIELIKUMS

KOPIENAS DIZAINPARAUGS PIKTOGRAMMAI, KAS PIESTIPRINĀMA REDZAMĀ VIETĀ PIE KATRAS SĒDVIETAS, KAS APRĪKOTA AR DROŠĪBAS JOSTU UN ATRODAS M2 UN M3 TRANSPORTLĪDZEKĻOS, UZ KURIEM ATTIECAS DIREKTĪVA 91/671/EEK

(Krāsas: balta figūra uz zila fona)

”
